

УДК 636.52.084:633.3

ОПТИМІЗАЦІЯ ГОДІВЛІ КУРЕЙ-НЕСУЧОК ЗА РАХУНОК ВИСОКОЯКІСНИХ КОМПОНЕНТІВ КОРМУ

Б. Я. Кирилів, к. с.-г. н., с. н. с., *А. В. Гунчак*, д. с.-г. н., с. н. с., *Я. М. Сірко*, к. с.-г. н., с. н. с.
kby@ukr.net

Інститут біології тварин НААН

Метою досліджень було одержання високоякісної дієтичної птахівничої продукції за умови максимального зменшення кількості синтетичних добавок у раціонах птиці та застосування кормів природного походження.

Відомо, що види кормів з кропиви містять велику кількість каротину, вітамінів групи В, С, Д, Е, РР, органічних кислот, макро- і мікроелементів. Однак, немає вичерпної інформації про використання кропиви, як природного джерела вітамінів та мікроелементів у раціонах птиці. З метою підвищення доступності поживних і біологічно активних речовин корму з борошна кропиви для організму птиці вводили ферментний препарат «Натузім», який покращує перетравність всіх компонентів корму, знижує конверсію корму, покращує ріст і розвиток тварин.

Дослід проведено на курях-несучках кросу «Хайсексбраун» (з 180-добового віку). За принципом груп-аналогів, було сформовано три групи (по 20 гол) курей-несучок — контрольну і дві дослідні. Птиця контрольної групи одержувала збалансований повнораціонний комбікорм у складі якого було кукурудзи 45,5; пшениці 18,3; дріжджів кормових 5,0; соняшникового шроту 11,0; трав'яного борошна 4,00; рибного борошна 6,0; крейди 8,0; монокальційфосфату 0,7 і добавки ВМА1,5 %. Несучки першої дослідної групи одержували аналогічний комбікорм, але з уведенням кропив'яного борошна замість трав'яного. Комбікорм, який згодовували птиці другої дослідної групи, за складом компонентів був ідентичним комбікорму, який одержували кури першої групи. Однак, кількість синтетичних вітамінів (окрім вітаміну D₃) у вітамінній добавці зменшували втричі, вітаміну А — вдвічі і додатково вводили у раціон ферментний препарат «Натузім».

Впродовж досліді, який тривав 6 місяців, проводили контроль за фізіологічним станом птиці, її продуктивністю та якістю яєць. Про метаболічний ефект від згодовування досліджуваних комбікормів курям-несучкам судили на основі фізіолого-біохімічних досліджень показників крові й тканин печінки.

Не встановлено помітних міжгрупових змін вмісту розчинного білка та амінного азоту в крові птиці в межах кожного з періодів досліджень. Разом з цим, варто зауважити, що вміст амінного азоту в тканинах печінки несучок всіх груп, на кінець досліді, збільшився, приблизно, на 15–17 %.

Щодо активності амінотрансфераз, то коливання впродовж досліді були незначними, однак, спостерігалась певна тенденція до зниження активності аланінамінотрансферази у тканинах печінки птиці всіх груп (контрольної і дослідної) впродовж досліді, тобто після 2 і 4 місяців згодовування досліджуваних комбікормів, порівняно з початком досліді.

Активність гідролітичних ферментів слизової оболонки 12-палої кишки змінювалась з віком птиці. Так, протеїназна активність була найвищою у птиці контрольної групи через 2 місяці від початку досліді (7,77±0,48 мккат/г білка), через 4 місяці знижувалась до 6,75±0,43, а через 6 місяців — до 5,63±0,51 мккат/г білка. Аналогічний характер змін активності протеолітичних ферментів був у птиці другої дослідної групи, яка отримувала раціон з меншою кількістю синтетичних вітамінів і добавку поліферментного препарату. У птиці першої дослідної групи активність протеїназ зростала з 4,24±0,42 до 7,43±0,96 мккат/г білка.

Щодо амілолітичної активності, то у птиці всіх дослідних груп вона знижувалась після 4-місячного згодовування кормів і зростала на кінець досліді, порівняно з попереднім періодом дослідження на 10, 8 і 6 % відповідно. Водночас, у слизовій оболонці 12-палої кишки вона була найвищою у птиці другої дослідної групи.

Ліполітична активність знижувалась у середині досліді і зростала на кінець досліді, порівняно до попереднього періоду досліджень. На кінець досліді в слизовій 12-палої кишки активність протеїназ і ліпази була найвищою в курей першої дослідної групи (відповідно 7,43±0,96 та 31,08±1,09 мккат/г білка) і, дещо нижчою (відповідно на 9 % та 4 %), у птиці другої дослідної групи, якій згодовували комбікорми із зниженим рівнем синтетичних вітамінів та додаткового введення ферментного препарату „Натузім“.

Продуктивність курей-несучок за період досліді була високою, що, очевидно, пов'язано з віковим продуктивним піком. Так, у птиці контрольної групи несучість, за період досліді, становила 93,25 %, а першої дослідної — 94,28 %. Найвищою яєчна продуктивність була в курей другої дослідної групи, однак яйця мали меншу на 3,09 % масу, порівняно з птицею контрольної групи і на 3,54 % від першої дослідної групи.

Результати біохімічних досліджень показали, що згодовування курям-несучкам комбікормів різного складу не проявляло суттєвого впливу на показники білкового обміну та активності гідролітичних ферментів. Щодо якості яєць курей контрольної і дослідних груп, то встановлено підвищення міцності шкаралупи, у птиці першої дослідної групи, яка зросла на 15 %.

Зменшення кількості синтетичних вітамінів (окрім вітаміну D₃) у вітамінній добавці втричі, вітаміну А — вдвічі і додаткове введення ферментного препарату «Натузім» дає змогу зберегти продуктивність птиці та знизити собівартість продукції за рахунок зниження вартості комбікорму.